برچسب‌زنی در محاسبه شهر، ریشه عدم توافق بین روایت طالع دنیا و روایت بطن نخله

شاگرد: دیروز وجه عدم تکاذب «والا الذلیل سابق النهار» را نسبت به روایت طالع الدنیا فرمودید. فرمودید آن روایت بدء خلقت تا یک زمانی است و از آن جا به بعد دیگر نیست.

استاد: بله، یا حرکت همینطور است و امروز بوده، یا طبق بعض ضوابط دیگر حرکت سریعتر بوده یا کندتر بوده.

شاگرد: وقتی قرآن را مطالعه می‌کنیم تصورمان این است که این عبارت قرآن، اطلاق دارد. یعنی به اینطور نیست که یک زمانی به این صورت بوده است.

استاد: احسنت، بله، نکته مهمی است. دیروز هم به آن اشاره شد. معلوم است که وقتی می‌گویند «و الا الذلیل سابق النهار»، یعنی اگر به استفاده‌های که امام علیه‌السلام فرمودند، ابتدا روز بوده، نمی‌توانید اینجا به اصطلاح قبل دفتین بزنید. یعنی آن را کش بیاورید یا روز دیگری یا شب دیگری را جا بزنید یا آن را عوض کنید. این دو به‌صورت دومینو است. یعنی نمی‌توان آن را عوض کرد. اگر اول خلقت روز بوده و شب بعد از آن بوده، تا امروز هم همینطور است. این نکته مهمی است. حتماً هم همینطور است. هیچ مشکلی هم ندارد. لذا امام علیه‌السلام هم می‌خواستند همین را بگویند. خب پس اینکه ما بگوییم شب سابق بر آن است، به چه معنا است؟ ببینید تقدم تکوینی و فیزیکی نهار بر لیل در این روایت است. اما فضای تقدم لیل بر نهار به برچسب‌زنی و عنوان زدن است. شب یکشنبه، شب دوم ماه. می‌خواهیم برچسب بزنیم.

شما در کبیسه چه کار می‌کنید؟ در تقویم‌هایی که نوشته شده روزهایی را پیدا می‌کنید و می‌گویید شانزده روز را اسقاط می‌کنیم. خب شما چه کاره هستید که اسقاط می‌کنید؟! خب ما که نمی‌خواهیم شانزده روز را اسقاط کنیم، ما می‌خواهیم تقویم بنویسیم و نظم بدهیم، لذا چاره‌ای نداریم که شانزده روز را بیاندازیم. در برچسب زدن و مُعنون کردن به ماه ارادی‌به‌شت و ... این کار را می‌کنیم. در تقویم‌های شمسی این کار را می‌کنند. پس چرا می‌فرمایند منافاتی ندارد؟ به‌خاطر اینکه در آن جا به‌صورت تکوینی به‌دنبال هم هستند، اما ما در تنظیم تقویم برای نظم خودمان و در برچسب‌زدن یک روز به این عنوان که یک شنبه باشد یا سی ام ماه باشد و...این کار را انجام می‌دهیم. فلذا منافاتی ندارد زمانی‌که از اول خلقت گذشت، حکمت نظم برای ما اقتضاء می‌کند که شب را جلو بیندازیم. من عبارت مرحوم مجلسی را بخوانم، از جاهای جالب بحارالانوار است. چون قبلاً خوانده‌ام گفتم دوباره نخوانم. اما یادآوری آن برای کسانی که نبودند خوب است.

بازبینی #1
ایجاد شده 13 مه 2026 14:35:00 توسط ... .
به روزرسانی شده 13 مه 2026 14:35:27 توسط ... .